

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	051 «Економіка»
Освітня програма:	«Економіка»
Семестр:	<u>7</u>
Курс (рік навчання)	<u>4 (2)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>5</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>Обов'язкова</u>

Лектор курсу	Сергій Соколюк
Профайл лектора	https://economics.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/sokolyuk-sergij-yurijovich.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	kaf_pt@udau.edu.ua; sokolyuk92@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	формування теоретичних знань та практичних навичок з організації та методики проведення аналізу господарської діяльності для вирішення аналітичних завдань, сформованих в процесі управління господарською діяльністю.
Завдання курсу	вивчення методичних прийомів аналізу господарської діяльності, технології їх застосування для пошуку резервів підвищення конкурентоспроможності та ефективності діяльності суб'єкта господарювання і його структурних підрозділів, об'єктивної оцінки досягнених результатів економічної діяльності взагалі та її складових елементів (операційної, фінансової та інвестиційної) в статичній, динамічній та у взаємозв'язку, а також формулювання економічно-обґрунтованих аналітичних висновків та надання пропозицій.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ➤ здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ➤ здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ➤ здатність приймати обґрунтовані рішення. ➤ здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. ➤ здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. ➤ здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності. ➤ здатність до розуміння специфіки соціально-економічних взаємовідносин та особливостей функціонування економічних суб'єктів в аграрній галузі.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ➤ застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ➤ проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. ➤ застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ➤ ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники. ➤ вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

- оволодіти практичним інструментарієм організації й ведення економічної діяльності та обґрунтування ефективних господарських рішень економічними суб'єктами з урахуванням галузевої специфіки аграрної економіки

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оціню- вання (балів)
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Аналіз господарської діяльності в системі управління підприємством	1/2	Роль аналізу господарської діяльності в системі управління підприємством. Сутність поняття аналіз господарської діяльності. Предмет, об'єкти і суб'єкти аналізу господарської діяльності. Основні етапи становлення аналізу господарської діяльності. Зв'язок аналізу господарської діяльності підприємства з іншими дисциплінами. Завдання та функції аналізу господарської діяльності. Принципи проведення аналізу господарської діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 2. Організація аналізу господарської діяльності	2/1	Зміст і завдання аналізу господарської діяльності. Принципи аналізу господарської діяльності. Предмет та об'єкт аналізу господарської діяльності. Типологія видів економічного аналізу. Поняття і класифікація факторів. Поняття і види резервів. Класифікація резервів господарювання. Обґрунтування розміру резервів господарювання. Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності. Організація аналітичної діяльності підприємства	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 3. Аналіз використання земельних ресурсів	2/2	Значення і завдання аналізу. Загальна схема аналізу. Джерела інформації. Аналіз наявності, складу і структури земельних угідь, їх трансформації. Аналіз динаміки показників використання земельних угідь. Аналіз якості земель та виконання плану по її покращенню. Аналіз технологічної та економічної ефективності використання земельних угідь. Аналіз ефективності земель під товарними та кормовими	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4

		культурами. Аналіз структури посівних площ.		
Тема 4. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами виробництва та ефективності їх використання	2/2	Забезпеченість підприємства технікою, будівлями та спорудами, устаткуванням та іншими основними засобами. Аналіз динаміки оновлення та модернізації основних фондів, фондоозброєності праці. Аналіз використання основних фондів. Класифікація показників використання основних фондів. Аналіз фондовіддачі та факторів використання основних фондів. Аналіз ефективності використання та освоєння виробничих потужностей. Аналіз показників використання машинно-тракторного парку. Аналіз використання вантажного автотранспорту. Підрахунок резервів збільшення рівня використання МТП та вантажного автотранспорту.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 5. Аналіз матеріальних оборотних ресурсів	2/1	Значення і завдання аналізу. Загальна схема аналізу. Джерела інформації. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами та ефективності їх використання. Аналіз потреби підприємства в матеріальних ресурсах і рівня виробничих запасів. Фактори, що на них впливають. Аналіз показників використання матеріальних ресурсів та оцінка динаміки показників матеріаломісткості продукції. Аналіз факторів зміни матеріаломісткості продукції та виявлення резервів її зниження та підвищення ефективності виробництва.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Модульний контроль				4
Змістовий модуль 2				
Тема 6. Аналіз використання трудових ресурсів сільського господарства	1/2	Значення і завдання аналізу. Загальна схема аналізу. Джерела інформації. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз використання робочої сили. Аналіз використання робочого часу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 7. Аналіз продуктивності праці у сільському господарстві	2/1	Показники та аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз впливу трудових та організаційно-технічних факторів на динаміку продуктивності праці. Аналіз	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження	4

		<p>трудомісткості продукції. Аналіз резервів продуктивності праці та виробництва продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів.</p>	<p>тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	
<p>Тема 8. Аналіз собівартості сільськогосподарської продукції</p>	<p>2/2</p>	<p>Напрями аналізу витрат на підприємстві за елементами витрат і статтями калькуляції, за залежністю від обсягу виробництва та збуту продукції, за місцями виникнення витрат, за об'єктами калькуляції. Аналіз собівартості продукції за статтями витрат. Аналіз матеріальних витрат. Аналіз витрат на оплату праці. Аналіз комплексних статей витрат. Аналіз собівартості окремих видів продукції. Фактори формування собівартості продукції і методи їх аналізу. Зміст і методи оперативного аналізу витрат на виробництво продукції. Оцінка поточних та перспективних резервів зниження собівартості продукції сільського господарства. Розробка заходів для реалізації виявлених резервів.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	<p>4</p>
<p>Тема 9. Аналіз виробництва і розподілу продукції рослинництва*</p>	<p>2/2</p>	<p>Значення і завдання аналізу. Загальна схема і послідовність проведення аналізу. Джерела інформації. Фактори виробництва продукції рослинництва. Аналіз обсягу виробництва продукції рослинництва в натуральному та вартісному вимірі. Аналіз динаміки обсягів виробництва продукції в цілому та окремих її видів. Аналіз впливу екстенсивних та інтенсивних факторів на динаміку показників, методика їх розрахунку. Факторний аналіз урожайності. Аналіз асортименту і структури виробленої продукції рослинництва. Комплексний аналіз впливу структурний зрушень на економічні показники роботи підприємства. Методика розрахунку впливу цього фактора на обсяг виробництва та інші показники підприємства. Аналіз якості продукції рослинництва. Показники якості. Пошук та обчислення резервів збільшення обсягів виробництва продукції рослинництва.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	<p>4</p>

<p>Тема 10. Аналіз виробництва продукції тваринництва</p>	<p>2/1</p>	<p>Значення і завдання аналізу. Загальна схема і послідовність проведення аналізу. Джерела інформації. Фактори виробництва продукції тваринництва. Аналіз обсягу виробництва продукції тваринництва в натуральному та вартісному вимірі. Аналіз динаміки обсягів виробництва продукції в цілому та окремих її видів. Аналіз впливу екстенсивних та інтенсивних факторів на динаміку показників, методика їх розрахунку. Факторний аналіз продуктивності тварин. Аналіз забезпеченості тварин кормами. Достатність та якість кормової бази. Ефективність використання кормів. Аналіз асортименту і структури виробленої продукції тваринництва. Комплексний аналіз впливу структурний зрушень на економічні показники роботи підприємства. Методика розрахунку впливу цього фактора на обсяг виробництва та інші показники підприємства. Аналіз якості продукції тваринництва. Показники якості. Пошук та обчислення резервів збільшення обсягів виробництва продукції тваринництва.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	<p>4</p>
<p>Модульний контроль</p>				<p>4</p>
<p>Змістовний модуль 3.</p>				
<p>Тема 11. Аналіз виробничих результатів доходності та рентабельності господарства</p>	<p>2/2</p>	<p>Формування і аналіз доходів господарства. Аналіз валового доходу господарства. Аналіз прибутку від основної діяльності. Показники реалізації сільськогосподарської продукції. Вплив окремих факторів на прибуток від реалізації сільськогосподарської продукції. Аналіз рентабельності виробництва продукції.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	<p>4</p>
<p>Тема 12. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства</p>	<p>2/2</p>	<p>Значення, завдання та система інформаційного забезпечення аналізу. Аналіз використання і реалізації сільськогосподарської продукції. Показники рівня товарності та фактори, що формують його рівень. Аналіз динаміки реалізації видів продукції. Аналіз рівня середньореалізаційних цін.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	<p>4</p>

		<p>Чистий дохід від реалізації продукції. Факторний аналіз прибутку від реалізації видів продукції.</p> <p>Місце прибутку в системі узагальнюючих вартісних показників, його значення в оцінці і стимулюванні економічної ефективності підприємства. Чистий прибуток і його складові. Аналіз розподілу прибутку. Фактори, що формують його розмір. Оцінка можливостей збільшення прибутку.</p> <p>Рівень рентабельності окремих видів продукції та сільськогосподарського виробництва в цілому. Аналіз рентабельності: Загальної рентабельності виробництва, реалізованої продукції, окремих її видів. Фактори зміни рентабельності, резерви зростання.</p>		
Тема 13. Аналіз фінансового стану підприємства	2/2	<p>Аналіз рівня середньореалізаційних цін. Чистий дохід від реалізації продукції. Факторний аналіз прибутку від реалізації видів продукції. Чистий прибуток і його складові. Аналіз розподілу прибутку. Фактори, що формують його розмір. Оцінка можливостей збільшення прибутку.</p> <p>Загальної рентабельності виробництва, реалізованої продукції, окремих її видів. Фактори зміни рентабельності, резерви зростання.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 14. Аналіз виробничої діяльності селянсько-фермерських господарств	2/2	<p>Аналіз виробничої програми селянських господарств. Аналіз витрат і собівартості продукції. Аналіз використання робочої сили. Аналіз доходів і рентабельності селянських господарств. Бюджетний план доходів і витрат фермерського господарства.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Модульний контроль				6
Всього за семестр	26/24			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

**Розподіл балів
при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни
«Аналіз господарської діяльності»**

Модулі	Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2						Змістовний модуль 3					Підсумковий контроль	Загальна сума балів		
Кількість балів за модуль	24						24						22								
Теми	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	МК 1	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	МК 2	T 11	T 12	T 13	T 14	МК 3				
Кількість балів за теми	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6	30	100		
в т.ч. за видами робіт:																					
- практична-няття	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2		2	2	2	2				2	2
- виконання СРС	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2		2	2	2	2				2	2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки письмових робіт, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)